

Asia: VN/27332/2023

Lausuntopyyntö ehdotuksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi

1. Näkemykset hallitusohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisessa

Toteuttaako ehdotettu säädöskokonaisuus näkemyksenne mukaan hallitusohjelmassa rahapelijärjestelmän uudistamiselle asetettuja tavoitteita ehkäistä ja vähentää pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja sekä parantaa rahapelijärjestelmän kanavointiastetta?

Jääkiekon SM-Liiga Oy (jatkossa Liiga) haluaa kiittää mahdollisuudesta saada lausua näkemyksensä ehdotetusta rahapelijärjestelmän uudistusta koskevasta lakikokonaisuudesta.

Liigan mielestä rahapelijärjestelmän uudistaminen on hyvä asia, koska viime vuosien kehitys on muuttanut Veikkauksen markkina-aseman haastavaksi rahapelaamisen digitalisoituessa ja suomalaisten pelaamisen siirtyessä jatkuvasti enenevässä määrin ulkomaisten peliyhtiöiden alustoille, virallisen järjestelmän ulkopuolelle. Jatkossa tulee varmistaa, että pelaaminen kohdistuu Suomessa luvansaaneisiin yhtiöihin, tuottaen samalla verotuloja Suomeen. Sen takia on ensiarvoisen tärkeää, että näille yhtiöille luodaan lainsäädännöllisesti toimintaympäristö, joka mahdollistaa yhtiöiden liiketoiminnan Suomessa. Merkittävä osa tätä, niin Liigalle kuin koko urheiluyhteisölle, ovat riittävät vapaudet tehdä markkinointia, mainontaa ja sponsorointia.

Liiga myös haluaa korostaa, että urheilulla itsellään tulee olla riittävät resurssit valvoa ja ehkäistä vedonlyönnin lieveilmiöitä, erityisesti kilpailumanipulaation eri muotoja. Tehokkain tapa vastuullisuustoimenpiteiden toteutuksessa ja urheiluun liittyvien väärinkäytösten ennalta ehkäisemisessä ja valvonnassa on urheilulajien, ainakin suurissa vedonlyöntisarjoissa kuten jääkiekon Liigassa, itse toteuttamat toimenpiteet. Mikäli nämä toimet jätettäisiin vain viranomaisten vastuulle, eivät tulokset parani ja mahdollisesti ne alkaisivat jopa heikentyä nykyisestä tasosta.

Liigan näkökulmasta hyvin toimivan rahapelijärjestelmän tulee sisältää ja mahdollistaa ainakin seuraavat ominaisuudet

2. Esityksen pääasialliset vaikutukset

Voitte kertoa näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusten arvioinnista.

-

a. Rahapelilain 1 luku – Yleiset säännökset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

1. Luotettavat rahapeliyhtiöt haluavat hakea suomalaista rahapelilisenssiä

Rahapelijärjestelmän tulee mahdollistaa riittävät liiketoimintaedellytykset rahapeliyhtiöille, jotta ne haluavat hakea suomalaista pelilisenssiä. Näin varmistetaan se, että rahapelijärjestelmämme kanavointikykyä saadaan nostettua nykyiseltä tasolta ylöspäin, lähelle 100%. Rahapelijärjestelmän tulee olla lisenssiyhtiöille tasapuolinen ja toimintasääntöjen tulee olla kaikille yhteneväiset. Liiga kuitenkin toivoo, että suomalaisen rahapelilisenssin saannille asetettavilla vaatimuksilla taataan lisenssiyhtiöiden korkea taso ja laatu.

Onnistuneen rahapelijärjestelmän tavoitteena tulee olla suomalaisten rahapelaamiseen käytettävien eurojen kanavointi suomalaisen lisenssin omaaville yrityksille. Tällä hetkellä erityisesti digitaalisesta vedonlyönnistä valtaosa valuu ulkomaisille peliyhtiöille niin, ettei tuosta pelaamisesta saada kerättyä verotuloja ja eri yhtiöt toimivat erilaisten sääntöjen mukaan. Jatkossa valtion ja erityisesti rahapeli-toiminnan valvovan viranomaisen on pyrittävä ehkäisemään kaikin keinoin rahapelaamista Suomen virallisen järjestelmän ulkopuolelle. Tämä tehtävä on helpompi toteuttaa, jos merkittävät peliyhtiöt haluavat hakea suomalaista rahapelilisenssiä.

b. Rahapelilain 2 luku – Yksinoikeustoimilupa, rahapeli-toimilupa ja peliohjelmistotoimilupa

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

c. Rahapelilain 3 luku – Rahapeli-toimeenpano

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

d. Rahapelilain 4 luku – Rahapeli-toimien markkinointi

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Riittävät vapaudet rahapeli-toimien markkinoinnille ja urheilusponsoroinnille

Perusedellytys rahapeliyhtiöiden kiinnostukselle tulla osaksi virallista järjestelmää on mahdollisuus tehdä kannattavaa liiketoimintaa. Tässä merkittävä rooli on markkinoinnilla, johon on oltava riittävä mahdollisuus. Liiga ymmärtää, että rahapelien markkinointi ei voi olla vastuullisuussyiden takia täysin vapaata, mutta lähtökohtaisesti sen tulee olla sallittua. Lakiesityksessä todetaan, että rahapelien markkinointia ei saisi tehdä tapahtumissa, jotka on suunnattu alaikäisille. Liiga pitää tätä esitystä hyvänä, jos ja kun tällä tarkoitetaan lasten ja nuorten urheilutapahtumia. Sen sijaan esimerkiksi jääkiekon Liiga-otteluissa, jossa on myös alaikäisiä katsojia, pitää voida myös jatkossa olla rahapeliyhtiöiden mainontaa, kuten muissakin medioissa.

Rahapelien markkinointi tulee hyödyntämään suomalaisia medioita, jotka ovat tottuneet toimimaan hyvin vastuullisesti. Mikäli Suomen rahapelilainsäädännössä asetetaan liikaa markkinointirajoituksia, on suuri riski sille, että peliyhtiöt panostavat mainosrahansa digitaalisiin kanaviin ja siellä erityisesti isoille kansainvälisille hakukoneyhtiöille, kuten Googlelle ja Metalle. Nämä markkinointirahat eivät siinä tapauksessa päädy suomalaisten yritysten ja valtion hyödyksi. Kaiken lisäksi tiukat rajoitukset eivät käytännössä estä rahapelien markkinointia, vaan ajavat markkinoinnin vain pois suomalaista medioista ja sponsorointikohteista.

Lakiesityksessä mainitaan, että rahapelaamisen markkinointi on sallittua vain peliyhtiöille. Liigan tulkinnan mukaan lakiesitys kuitenkin mahdollistaa rahapeliyhtiöiden markkinoinnin esittämisen urheilusarjojen ja -seurojen pääasiassa aikuisväestölle suunnatuissa medioissa, joita ovat mm. internet-sivut, ottelujulkaisut, uutiskirjeet, sosiaalisen median tilit ja applikaatiot. Tällaisissa medioissa kuluttaja tunnistaa, että kyseessä on rahapeliyhtiöiden markkinointitoimi ja että urheiluorganisaatio toimii vain mediatilan myyjänä, tuottaen sisältöä määritettyjen säännösten mukaisesti. Tämä on myös sponsoroinnin kannalta aivan ensiarvoisen tärkeää, koska kuten muutkin median muodot, myös urheilun seuraaminen eri muodoissaan on siirtynyt myös digitaalisiin kanaviin. Tällä myös taataan, että esimerkiksi Liigan digitaaliset mediat on säädelty samalla tavalla kuin esimerkiksi uutismedioiden digitaaliset kanavat.

Urheilun kannalta merkittävä alue on sponsorointi, joka lakiesityksen perusteella olisi tulevassa järjestelmässä mahdollista. Liiga haluaa korostaa urheilusponsoroinnin tärkeyttä lajin varainhankinnassa. Odotettavissa olevilla lisääntyvillä sponsorointituloilla voi olla merkittävä rooli suomalaisten jääkiekon ja seuratoiminnan kilpailukyvyyn varmistamisessa ja parantamisessa. On kuitenkin tärkeää, että sponsorointia koskevaan säännökseen olisi syytä sisällyttää sponsoroinnin erityispiirteet huomioon ottavia, markkinointia vapauttavia poikkeuksia.

Liiga esittää, että jääkiekkosarjoilla, -joukkueilla ja jäähalleilla, kuten myös muilla urheilulajeilla, tulisi olla mahdollisuus tehdä nimisponsorointisopimuksia lisenssin omaavien rahapeliyhtiöiden kanssa. Esimerkkinä tällaisesta toiminnasta on nykyinen jalkapallon Veikkausliiga-sopimus. Urheilun sponsorointimahdollisuudet voitaisiin rajoittaa vain peliyhtiöbrändin markkinointiin, jolloin itse rahapelaamista ei tuotaisi sponsoroinnin kautta lainkaan näkyviin.

Myös urheilun tapahtumapaikoilla, esimerkiksi jäähalleilla, tulisi olla mahdollisuus rahapeliyhtiöiden ulkomainontaan ja muuhun markkinointiyhteistyöhön. Ulkomainontaa ei tulisi sitoa pelipaikkojen

välittömään läheisyyteen, koska nykyisin Suomessa tapahtuvasta urheiluedonlyönnistä noin 90 prosenttia tehdään sähköisesti, lähinnä mobiililaitteilla, eikä jatkossa vedonlyöntiä enää välttämättä edes tarjota pelipaikkojen kautta.

Koska sponsoroinnin tyypillisenä piirteenä on, että markkinointi toteutetaan sponsoroitavan kohteen kautta, on ensiarvoisen tärkeää, että esimerkiksi meidän tapauksessamme Liigan ja seurojen eri kanavat ovat myös sponsorioijan käytössä. Näihin viittasimme jo aiemmin digitaalisten kanavien käytön mahdollistamisessa. Näin ollen toivomme, että kolmannen osapuolen digitaaliset mediat olisivat lain määrittämien viestien (brändiviestintä) käytössä, koska tällä on erittäin suuri merkitys pelaamisen kanavointiasteen – kuten myös urheilutoimijoiden varainhankinnan näkökulmasta. Liiga on jo nykyisen lainsäädännön puitteissa tottunut toimimaan annettujen määräysten mukaisesti ja keskusorganisaationa pystymme ohjeistamaan sekä valvomaan myös seurojen toimintaa lainmukaisesti.

e. Rahapelilain 5 luku – Valvonta

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

f. Rahapelilain 6 luku – Valvontamaksu

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

g. Rahapelilain 7 luku – Rahapeli-toiminnan ja -markkinoinnin kieltäminen

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

h. Rahapelilain 8 luku – Maksuliikenteen ja verkkoliikenteen estäminen ja verkkosisällön poistaminen

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

i. Rahapelilain 9 luku – Seuraamukset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

j. Rahapelilain 10 luku – Valtionavustukset pelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

k. Rahapelilain 11 luku – Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonalan tehtävät rahapelihaittojen ehkäisyssä ja vähentämisessä

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

l. Rahapelilain 12 luku – Muutoksenhaku

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

m. Rahapelilain 13 luku – Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

n. Arpajaislain muutosehdotukset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

o. Muut lakiehdotukset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

4. Muut mahdolliset näkemykset ja huomiot esitysluonnoksesta

Onko teillä muita näkemyksiä tai huomioita esitysluonnoksesta?

Urheiluun liittyvän rahapelaamisen vastuullisuus ja väärinkäytösten valvonta

Urheiluviedonlyöntiin liittyy valitettavasti myös epäluotettavaa toimintaa, joka lisää itse urheiluunkin liittyviä väärinkäytösten riskejä. Liigan näkemyksen mukaan suomalainen jääkiekkoyhteisö, Liiga, liitto ja seurat, ovat ammattitaitoisin taho huolehtimaan lajiin liittyvien väärinkäytösriskien ehkäisemisestä ja valvonnasta. Liiga, liitto ja seurat tarvitsevat kuitenkin tätä valvontaa varten lisää resursseja, jotta vastuullinen urheilu- ja vedonlyöntitoiminta voidaan varmistaa. Urheilun ja siihen liittyvän vedonlyönnin väärinkäytösten valvonnan ei pitäisi jäädä vain rahapelitoiminnan valvojan, SUEK:n ja rahapeliyhtiöiden vastuulle.

Lisäresursseilla voitaisiin varmistaa ennaltaehkäisevien toimenpiteiden suorittaminen, mm. urheilijoiden, seuratoimijoiden ja tuomareiden koulutus. Erityisen tärkeää on pystyä valvomaan lain

velvoittamien sääntöjen toteutuminen koko suomalaisessa jääkiekkoyhteisössä. Liigan tulee jatkossa pystyä toimimaan yhteistyössä kaikkien niiden suomalaisen rahapelilisenssin omaavien yhtiöiden kanssa, jotka tarjoavat pelikohteita jääkiekosta.

Nurmi Vili
Jääkiekon SM-liiga Oy